

Przykładowe zestawy egzaminacyjne ilustrują stopień złożoności zadań i pytań testowych. Wskazane w zadaniach rozwiązania są rozwiązaniami wyłącznie ramowymi. Rozwiązania – co do zasady – powinny uwzględniać założenia podane w zadaniu, jednak mogą być one przez kandydata dookreślone lub skomentowane, jeśli uzna taką potrzebę. Na dzień egzaminu obowiązujący jest zakres wiedzy aktualnej, odpowiadającej zagadnieniom wyspecyfikowanym dla danego egzaminu w obowiązującej uchwale Krajowej Rady Biegłych Rewidentów. Przygotowując się do egzaminów, publikowane zadania należy więc wykorzystywać odpowiednio, pamiętając jednocześnie o tym, że nie wyczerpują one bogatej literatury przedmiotu.

ROZWIĄZANIA WZORCOWE**BLOK TEMATYCZNY I****Pytania testowe**

1. Zgodnie z ustawą o rachunkowości uwzględnianie w wyniku finansowym zmniejszenia wartości użytkowej składników aktywów, dokonywanego w postaci odpisów amortyzacyjnych, pozwala na zachowanie zasady:
 - a) ostrożności,
 - b) istotności,
 - c) memoriału.
2. Jeżeli w jednostce, w której rok obrotowy jest zgodny z rokiem kalendarzowym, podjęto w dniu 15.01.20XX r. decyzję o zmianie jednej z zasad (polityki) rachunkowości uznając, iż jest to konieczne dla bardziej jasnego przedstawienia jej sytuacji majątkowej i finansowej, to zgodnie z Krajowymi Standardami Rachunkowości nową zasadę stosuje się od pierwszego dnia roku obrotowego:
 - a) zawsze roku 20XX,
 - b) zawsze roku 20XX+1,
 - c) roku 20XX lub 20XX+1, zależnie od decyzji kierownictwa jednostki.
3. Wspólnicy spółki są organem zatwierdzającym sprawozdanie finansowe w przypadku:
 - a) wszystkich spółek osobowych,
 - b) spółki jawnej, spółki komandytowej, spółki cywilnej,
 - c) spółki partnerskiej, spółki komandytowej, spółki komandytowo-akcyjnej.
4. Jeżeli jednostka dominująca jest zakładem ubezpieczeń, sporządzającym techniczny rachunek ubezpieczeń na życie, a jednostka zależna jest zakładem ubezpieczeń, sporządzającym techniczny rachunek ubezpieczeń majątkowych i osobowych, to w skonsolidowane sprawozdanie finansowe grupy kapitałowej powinno zawierać:
 - a) wyłącznie techniczny rachunek ubezpieczeń na życie,
 - b) odrębnie techniczny rachunek ubezpieczeń na życie oraz techniczny rachunek ubezpieczeń majątkowych i osobowych,
 - c) łączny techniczny rachunek ubezpieczeń na życie, majątkowych i osobowych.
5. W jednostce produkcyjnej, sporządzającej sprawozdanie finansowe zgodnie z załącznikiem nr 1 do ustawy o rachunkowości, bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów, wynikające z obowiązku wykonania przyszłych świadczeń z tytułu napraw gwarancyjnych, zostaną wykazane:
 - a) w pasywach bilansu, jako „inne rozliczenia międzyokresowe”,
 - b) w pasywach bilansu, jako „pozostałe rezerwy”,
 - c) w aktywach bilansu, jako „długoterminowe rozliczenia międzyokresowe”.
6. Ze względu na specyfikę działalności jednostki zakupione i przyjęte do magazynu towary wymagają, przed ich wprowadzeniem do obrotu, kilkuletniego magazynowania. W tej sytuacji wartość towarów przechowywanych w magazynie przez okres powyżej 12 miesięcy, zostanie na dzień bilansowy wykazana w bilansie jednostki, sporządzanym zgodnie z załącznikiem nr 1 do ustawy o rachunkowości w pozycji aktywów:
 - a) A.II.1.e) Inne środki trwałe,
 - b) B.I.4. Towary,
 - c) B.I.2. Półprodukty i produkty w toku.
7. Jeżeli jednostka sporządza sprawozdanie finansowe za okres sprawozdawczy od 01.01.20XX do 30.06.20XX, to w rachunku zysków i strat, oprócz danych za bieżący okres sprawozdawczy, powinny zostać wykazane dane za okres:
 - a) od 01.01.20XX-1 do 31.12.20XX-1,
 - b) od 01.07.20XX-1 do 31.12.20XX-1,
 - c) od 01.01.20XX-1 do 30.06.20XX-1.

8. Spółka z o.o., której sprawozdanie finansowe podlega obowiązkowi badania przez biegłego rewidenta, utworzyła odpis aktualizujący wartość środka trwałego w kwocie 1.000 zł. Sporządzając sprawozdanie finansowe, zgodnie z załącznikiem nr 1 do ustawy o rachunkowości, spółka:
- a) nie ujawnia wysokości dokonanego odpisu w dodatkowych informacjach i objaśnieniach, ponieważ kwota odpisu jest nieistotna,
 - b) nie ujawnia wysokości dokonanego odpisu w dodatkowych informacjach i objaśnieniach, bo wartość tego odpisu została uwzględniona przy wycenie bilansowej środków trwałych,
 - c) **powinna ujawnić wysokość dokonanego odpisu w dodatkowych informacjach i objaśnieniach.**
9. Jednostka otrzymała na rachunek bieżący zwrot środków pieniężnych, wynikający z nadpłaty podatku dochodowego od osób prawnych. W rachunku przepływów pieniężnych tej jednostki, sporządzanym zgodnie z polskim prawem bilansowym, otrzymana kwota zostanie zaliczona do wpływów działalności:
- a) **operacyjnej,**
 - b) inwestycyjnej,
 - c) finansowej.
10. Zgodnie z ustawą o rachunkowości jednostka, dla której założenie kontynuacji działalności nie jest zasadne, tworzy rezerwę na przewidywane dodatkowe koszty i straty spowodowane utratą zdolności do kontynuowania działalności. Skutkiem utworzenia takiej rezerwy będzie:
- a) zwiększenie kapitału z aktualizacji wyceny,
 - b) **zmniejszenie kapitału z aktualizacji wyceny,**
 - c) zmniejszenie zysku (straty) z lat ubiegłych.

Zadania sytuacyjne

Zadanie 1

Założenia:

PPHU „Azalia” Sp. z o.o. sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z ustawą o rachunkowości (dalej: UoR) w układzie wynikającym z załącznika nr 1 do UoR, a rok obrotowy spółki pokrywa się z rokiem kalendarzowym. Ewidencja kosztów podstawowej działalności operacyjnej jest prowadzona w dwóch układach, a rachunek zysków i strat jest sporządzany w wariantcie porównawczym. Spółka nie jest zobowiązana do ustalania podatku odroczonego. Spółka jest czynnym podatnikiem VAT, dokonującym wyłącznie sprzedaży opodatkowanej stawką 23%.

W polityce rachunkowości spółki zawarto m.in. następujące ustalenia:

- wycena początkowa środków trwałych jest dokonywana w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia, a wycena bilansowa w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia z uwzględnieniem odpisów umorzeniowych i odpisów aktualizujących,
- wycena początkowa nieruchomości inwestycyjnych jest dokonywana w cenie nabycia, a wycena bilansowa w wartości godziwej,
- wycena bieżąca zapasów odbywa się w stałych cenach ewidencyjnych, a wycena bilansowa jest dokonywana w cenach zakupu z uwzględnieniem ewentualnych odpisów aktualizujących,
- wycena początkowa należności jest dokonywana w wartości nominalnej, a wycena bilansowa w kwocie wymaganej zapłaty z zachowaniem zasady ostrożności.

Dyspozycje:

- W części przeznaczanej na **Rozwiązanie**, dokonaj oceny poprawności przyjętych przez spółkę rozwiązań, dotyczących opisanych w tabeli nr 1 sytuacji. Uzupełnij kolumnę „Ocena” wpisując słowo „poprawnie” lub „błędnie”
- W przypadku uznania przyjętego rozwiązania za niepoprawne, uzupełnij w tabeli nr 1 prawidłowe rozwiązanie. W przypadku uznania przyjętych rozwiązań za poprawne, nie jest wymagane uzupełnienie kolumny „Prawidłowe rozwiązanie”.

Rozwiązanie wzorcowe:

Tabela 1

Lp.	Opis sytuacji	Ocena (Poprawnie/ błędnie)	Prawidłowe rozwiązanie
1.	Spółka posiada nieruchomość inwestycyjną zaliczoną do inwestycji długoterminowych o wartości początkowej (cena nabycia) 200.000 zł i wartości godziwej 250.000 zł, ustalonej przez rzeczoznawcę na dzień bilansowy 31.12.20XX r. W związku ze wzrostem wartości nieruchomości, zaksięgowano odpis aktualizujący, który odniesiono na kapitał z aktualizacji wyceny. W bilansie spółki sporządzonym na dzień 31.12.20XX r. wartość kapitału z aktualizacji wyceny zwiększyła się o 50.000 zł.	Błędnie	Wzrost wartości nieruchomości powinien zostać odniesiony wynikowo, na pozostałe przychody operacyjne.
2.	Spółka posiada środek trwały o wartości początkowej 25.000 zł, dotychczasowym umorzeniu 12.000 zł (z uwzględnieniem odpisu amortyzacyjnego za 12.20XX r.) oraz o cenie sprzedaży netto na dzień 31.12.20XX r. wynoszącej 15.000 zł. W spółce podjęto decyzję o zaksięgowaniu odpisu aktualizującego, który odniesiono na pozostałe przychody operacyjne. W rachunku zysków i strat spółki za rok 20XX r. wykazano pozostałe przychody operacyjne w wysokości 2.000 zł, a w bilansie na dzień 31.12.20XX r. wartość środka trwałego wynosiła 15.000 zł.	Błędnie	Nie ma możliwości aktualizacji wartości środka trwałego „in plus”, w tym przypadku odpisu aktualizującego nie powinien być tworzony.

3.	Spółka posiadała na dzień 31.12.20XX r. zapas towarów wyceniony w stałych cenach ewidencyjnych na 150.000 zł. Odchylenia przypadające na zapas końcowy towarów wynosiły 20.000 zł i miały charakter debetowy. Na koncie „Rozliczenie zakupu towarów” stan końcowy wynosił 15.000 zł (Ct). Nie stwierdzono utraty wartości towarów na dzień bilansowy. W bilansie spółki sporządzonym na dzień 31.12.20XX r. wykazano w pozycji „Towary” kwotę 155.000 zł.	Błędnie	Stan końcowy Ct konta „Rozliczenie zakupu towarów” oznacza „Dostawy niefakturowane” i nie wpływa na wartość bilansową towarów (zostanie wykazany w zobowiązaniach). lub W bilansie spółki, w pozycji „Towary” powinna zostać wykazana kwota 170.000 zł
4.	Spółka posiada należność od kontrahenta „Gerbera” Sp. z o.o. w wysokości 15.500 zł, w tym naliczone, ale nie otrzymane odsetki w wysokości 500 zł. W związku z brakiem zapłaty do dnia bilansowego należność została uznana za zagrożoną i objęta odpisem aktualizującym na pełną kwotę. Odpis aktualizujący w kwocie 15.500 zł zaksięgowano w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych. Należności nie wykazano w bilansie sporządzonym na dzień 31.12.20XX r.	Błędnie	Odpis aktualizujący powinien zostać zaksięgowany w kwocie 15.000 zł w ciężar: pozostałych kosztów operacyjnych; 500 zł kosztów finansowych
5.	Spółka w roku 20XX podpisała z kontrahentem „Fiołek” Sp. z o.o. długoterminowy kontrakt na wykonanie usługi, ustalając cenę ryczałtowo w wysokości 20.000 zł. Na dzień bilansowy całkowity koszt wykonania usługi nie może być ustalony w sposób wiarygodny. Rzeczywiste koszty poniesione w roku 20XX w związku z realizacją kontraktu wynosiły 7.000 zł. Kontrahent „Fiołek” zgodnie z harmonogramem wpłat dokonała w ciągu roku 20XX przelewów na kwotę 8.500 zł. Wobec powyższego do przychodów roku 20XX, wykazywanych w rachunku zysków i strat spółki, zaliczono kwotę 7.000 zł, a do kosztów roku 20XX kwotę 7.000 zł.	Poprawnie	
6.	Spółka na podstawie wyliczeń dokonanych przez aktuarusza utworzyła na dzień bilansowy długoterminową rezerwę na świadczenia pracownicze w wysokości 70.000 zł. Kwotę rezerwy odniesiono w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych oraz wykazano w bilansie w pozycji „Pozostałe rezerwy - długoterminowe”	Błędnie	Kwota rezerwy powinna zostać zaksięgowana w ciężar kosztów działalności podstawowej. W bilansie zgodnym z zał. nr 1 do UoR kwota powinna być wykazana w innej pozycji (Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne, - długoterminowa)
7.	Spółka posiada zobowiązanie wobec kontrahenta „Chaber” S.A. w wysokości 4.000 zł. W związku z upływem okresu przedawnienia, zobowiązanie wyksięgowano w ciężar pozostałych przychodów operacyjnych. Zobowiązania nie wykazano w bilansie sporządzonym na dzień 31.12.20XX r.	Poprawnie	
8.	Kapitał podstawowy jednostki zarejestrowany w KRS wynosił 150.000 zł. Zadeklarowane lecz nie wniesione do dnia bilansowego przez udziałowców	Poprawnie	

	dopłaty do kapitału podstawowego wynosiły 30.000 zł. W bilansie na dzień 31.12.20XX r. wykazano w pasywach kapitał podstawowy w wysokości 150.000 zł, a kwotę 30.000 zł zaprezentowano w aktywach bilansu.		
9.	W ciągu roku 20XX spółka otrzymała wyciągi bankowe potwierdzające potrącenie odsetek w wysokości 40.000 zł od kredytu bankowego zaciągniętego na sfinansowanie budowy środka trwałego. Środek trwały został przyjęty do używania w roku 20XX-1, przed zakończeniem spłaty kredytu zaciągniętego na jego finansowanie. Odsetki dotyczące roku 20XX spółka kwalifikowała do kosztów finansowych i wykazała w rachunku zysków i strat sporządzonym za rok 20XX.	Poprawnie	
10.	W roku 20XX spółka przekazała część posiadanych produktów gotowych, o wartości w koszcie wytworzenia 5.000 zł, w darowiźnie na rzecz spółki „Mak” Sp. z o.o. Podatek VAT (23%) od nieodpłatnej dostawy wynosił 1.150 zł. Spółka w rachunku zysków i strat za rok 20XX wykazała kwotę 6.150 zł jako pozostałe koszty operacyjne	Poprawnie	

Zadanie 2*Założenia:*

ALFA Sp. z o.o. jest jednostką produkcyjną, będącą czynnym podatnikiem VAT, dokonującym wyłącznie sprzedaży opodatkowanej stawką 23%. Spółka sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z ustawą o rachunkowości (dalej: UoR) i Krajowymi Standardami Rachunkowości w układzie wynikającym z załącznika nr 1 do UoR, a jej rok obrotowy pokrywa się z rokiem kalendarzowym. W bieżącym roku w spółce miały miejsce m.in. następujące operacje gospodarcze:

1. Sprzedano 2.000 szt. produktów gotowych po jednostkowej cenie sprzedaży netto 30 zł/szt. Jednostkowy koszt wytworzenia produktu wynosił 26 zł/szt. Wszystkie sprzedane produkty zostały wytworzone w poprzednim roku obrotowym. Sprzedane produkty zostały wydane z magazynu i przekazane odbiorcom. Do końca roku obrotowego odbiorcy opłacili przelewem część należności. Pozostała kwota należności, która nie została uregulowana do końca roku obrotowego wynosiła 30.000 zł.
2. Zakupiono i przyjęto do magazynu materiały produkcyjne o wartości netto 100.000 zł (VAT 23%). Zobowiązanie wobec dostawcy zostało w całości uregulowane przelewem z rachunku bankowego. Do końca okresu do zużycia w procesie produkcyjnym wydano połowę otrzymanych materiałów.
3. Zakupiono maszynę produkcyjną o wartości netto 27.000 zł (VAT 23%), koszty specjalistycznego montażu wykonanego przez jednostkę zewnętrzną wynosiły 3.000 zł netto (VAT 23%). Zobowiązania wobec kontrahentów uregulowano w całości przelewem z rachunku bankowego. Maszynę produkcyjną przyjęto do używania w czerwcu br. i dla celów bilansowych przyjęto liniową metodę amortyzacji przy założonym 5-letnim okresie używania maszyny. W polityce rachunkowości spółki określono, że odpisy amortyzacyjne dokonywane są od miesiąca następnego po przyjęciu środka trwałego do używania.
4. Zaciągnięto krótkoterminowy kredyt bankowy na finansowanie bieżącej działalności operacyjnej w wysokości 350.000 zł. Bank postawił środki do dyspozycji spółki na jej rachunku bankowym. W ciągu okresu spłacono raty kapitałowe kredytu w wysokości 120.000 zł oraz 20.000 zł rat odsetkowych.
5. Sprzedano nieruchomość inwestycyjną za kwotę netto 400.000 zł (VAT 23%). Odbiorca uregulował należność w całości przelewem na rachunek bankowy spółki. Wartość początkowa nieruchomości wynosiła 300.000 zł. W księgach rachunkowych spółki dokonano w poprzednich latach odpisu aktualizującego wartość tej nieruchomości, saldo konta „Odpisy aktualizujące wartość nieruchomości inwestycyjnych” było debetowe i wynosiło 60.000 zł. W polityce rachunkowości spółki przyjęto, że nieruchomości inwestycyjne na dzień bilansowy są wyceniane w wartości godziwej.
6. Zakupiono 100 szt. akcji spółki ABC S.A. (dla której spółka ALFA nie jest jednostką powiązaną i nie posiada zaangażowania w jej kapitale) po cenie zakupu 700 zł za 1 akcję, które zostały zakwalifikowane jako krótkoterminowe aktywa finansowe. Spółka nie stosuje przepisów rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych. Zobowiązanie uregulowano w całości przelewem wraz z prowizją dla biura maklerskiego w wysokości 650 zł. W polityce rachunkowości spółki określono, że wycena początkowa krótkoterminowych inwestycji finansowych jest dokonywana w cenie nabycia, a wycena na dzień bilansowy w wartości godziwej. Wartość rynkowa akcji na dzień bilansowy wynosiła 780 zł za 1 akcję. W ciągu okresu spółka otrzymała dywidendę od posiadanych akcji w wysokości 1.200 zł, która została przekazana w całości na rachunek bankowy spółki (w rozwiązaniu należy pominąć skutki podatkowe otrzymania dywidendy).
7. Bank dopisał odsetki w wysokości 2.500 zł od środków zgromadzonych na 2-miesięcznej lokacie bankowej.

Dyspozycje:

Na podstawie informacji podanych w *Założeniach* podaj dla każdej z operacji gospodarczych 1-7, kwoty oraz szczegółowe pozycje rachunku zysków i strat sporządzanego w wariantcie porównawczym, wypełniając tabelę umieszczoną w **Rozwiązaniu**.

Rozwiązanie wzorcowe:

Lp.	Rachunek zysków i strat (wariant porównawczy)	
	Pozycja	Kwota
1.	A.I. Przychody netto ze sprzedaży produktów	60.000
	A.II. Zmiana stanu produktów	-52.000
2.	B.II. Zużycie materiałów i energii	50.000
3.	B.I. Amortyzacja	3.000
4.	H.I. Koszty finansowe. Odsetki	20.000
5.	D.I. Pozostałe przychody operacyjne. Zysk z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych	40.000
6.	G.I.b) Przychody finansowe. Dywidendy i udziały w zyskach. Od jednostek pozostałych	1.200
	G.IV. Przychody finansowe. Aktualizacja wartości aktywów finansowych	7.350
7.	G.II. Przychody finansowe. Odsetki	2.500

Zadanie 3*Założenia:*

W zakładzie ubezpieczeń XYZ S.A. w roku 20XX wystąpiły następujące przepływy pieniężne (dane w tys. zł):

– Pozyskano wpływy z tytułu składek ubezpieczeniowych	81
– Otrzymano wynagrodzenie za usługę komisarza awaryjnego	5
– Pozyskano wpływy ze sprzedaży akcji firmy ABC S.A. (nie jest to jednostka podporządkowana)	52
– Pozyskano wpływy ze sprzedaży i likwidacji środków trwałych	7
– Otrzymano wpływy z tytułu regresów	1
– Poniesiono wydatki na utrzymanie nieruchomości lokacyjnych	3
– Poniesiono wydatki z tytułu likwidacji szkód	6
– Wyplacono dywidendy akcjonariuszom	8
– Zapłacono przelewem za nabycie udziałów firmy KLM Sp. z o.o. (nie jest to jednostka podporządkowana)	30
– Wyplacono przelewem odszkodowania i świadczenia	32
– Zapłacono w bieżącym okresie podatek dochodowy	31
– Otrzymano spłatę odsetek z tytułu udzielonych pożyczek	20
– Poniesiono przelewem wydatki na utrzymanie administracji	14
– Zapłacono przelewem udział reasekuratora w składkach	13
– Otrzymano wpłaty od reasekuratora z tytułu udziału w odszkodowaniach	11
– Otrzymano przelewem kwotę z tytułu prowizji reasekuracyjnych	10
– Poniesiono wydatki na nabycie akcji własnych	3
– Pozyskano wpływy z wynajmowanych nieruchomości	20
– Zapłacono przelewem odsetki od zaciągniętych kredytów	2
– Pozyskano wpływy z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	50

Dyspozycje:

Proszę sporządzić rachunek przepływów pieniężnych zakładu ubezpieczeń XYZ S.A. za rok 20XX według wzoru zamieszczonego w części przeznaczony na **Rozwiązanie**, wiedząc że wartość środków pieniężnych na początek roku 20XX wynosiła 195 tys. zł, a na koniec roku 310 tys. zł.

Rozwiązanie wzorcowe:

Rachunek przepływów pieniężnych	Kwota
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	
I. Wpływy	115
1. Wpływy z działalności bezpośredniej oraz reasekuracji czynnej	82
1.1. Wpływy z tytułu składek brutto	81
1.2. Wpływy z tytułu regresów, odzysków i zwrotów odszkodowań	1
1.3. Pozostałe wpływy z działalności bezpośredniej	
2. Wpływy z reasekuracji biernej	21
2.1. Wpłaty reasekuratorów z tytułu udziału w odszkodowaniach	11
2.2. Wpływy z tytułu prowizji reasekuracyjnych i udziałów w zyskach reasekuratorów	10
2.3. Pozostałe wpływy z reasekuracji biernej	
3. Wpływy z pozostałej działalności operacyjnej	12
3.1. Wpływy z tytułu czynności komisarza awaryjnego	5
3.2. Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych składników aktywów trwałych innych niż lokaty	7
3.3. Pozostałe wpływy	
II. Wydatki	96
1. Wydatki z tytułu działalności bezpośredniej i reasekuracji czynnej	52
1.1. Zwroty składek brutto	
1.2. Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	32
1.3. Wydatki z tytułu akwizycji	
1.4. Wydatki o charakterze administracyjnym	14
1.5. Wydatki z tytułu likwidacji szkód i windykacji regresów	6
1.6. Wypłacone prowizje i udziały w zyskach z tytułu reasekuracji czynnej	
1.7. Pozostałe wydatki z działalności bezpośredniej oraz reasekuracji czynnej	
2. Wydatki z tytułu reasekuracji biernej	13
2.1. Składki zapłacone z tytułu reasekuracji	13
2.2. Pozostałe wydatki z tytułu reasekuracji biernej	
3. Wydatki z pozostałej działalności operacyjnej	31
3.1. Wydatki z tytułu czynności komisarza awaryjnego	
3.2. Nabycie wartości niematerialnych i prawnych i rzeczowych składników aktywów trwałych innych niż lokaty	
3.3. Pozostałe wydatki operacyjne	31
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I–II)	19
B. Przepływy z działalności lokacyjnej	
I. Wpływy	92
1. Zbycie nieruchomości	
2. Zbycie udziałów, akcji w jednostkach podporządkowanych	
3. Zbycie udziałów, akcji, w pozostałych jednostkach oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	52
4. Realizacja dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez jednostki podporządkowane oraz spłata pożyczek udzielonych tym jednostkom	
5. Realizacja dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez pozostałe jednostki	
6. Likwidacja lokat terminowych w instytucjach kredytowych	
7. Realizacja pozostałych lokat	
8. Wpływy z nieruchomości	20
9. Odsetki otrzymane	20
10. Dywidendy otrzymane	
11. Pozostałe wpływy z lokat	
II. Wydatki	33
1. Nabycie nieruchomości	
2. Nabycie udziałów, akcji w jednostkach podporządkowanych	
3. Nabycie udziałów, akcji w pozostałych jednostkach oraz jednostek uczestnictwa, i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	30

4. Nabycie dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez jednostki podporządkowane oraz udzielenie pożyczek tym jednostkom	
5. Nabycie dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez pozostałe jednostki	
6. Nabycie lokat terminowych w instytucjach kredytowych	
7. Nabycie pozostałych lokat	
8. Wydatki na utrzymanie nieruchomości	3
9. Pozostałe wydatki na lokaty	
III. Przepływy pieniężne netto z działalności lokacyjnej (I–II)	59
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	
I. Wpływy	50
1. Wpływy netto z emisji akcji oraz dopłat do kapitału	
2. Kredyty, pożyczki oraz emisja dłużnych papierów wartościowych	50
3. Pozostałe wpływy finansowe	
II. Wydatki	13
1. Dywidendy	8
2. Inne niż, wypłata dywidend, wydatki z tytułu podziału zysku	
3. Nabycie akcji własnych	3
4. Spłata kredytów, pożyczek oraz wykup własnych dłużnych papierów wartościowych	
5. Odsetki od kredytów, pożyczek oraz wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych	2
6. Pozostałe wydatki finansowe	
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I–II)	37
D. Przepływy pieniężne netto, razem (A.III±B.III±C.III)	115
E. Bilansowa zmiana środków pieniężnych, w tym: – zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	115
F. Środki pieniężne na początek okresu	195
G. Środki pieniężne na koniec okresu (F±D), w tym: – o ograniczonej możliwości dysponowania	310

BLOK TEMATYCZNY II**Pytania testowe**

1. Jednostka dominująca ALFA S.A. ma siedzibę w Polsce. Wszystkie jednostki zależne od spółki ALFA S.A. mają siedziby poza granicami Polski, tj. w Czechach, Słowenii i Estonii. W takim przypadku:
 - a) Spółka ALFA S.A. nie ma obowiązku sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej,
 - b) Spółka ALFA S.A. może nie sporządzać skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej pod warunkiem, że oszacowane koszty pozyskania danych niezbędnych do stworzenia sprawozdania skonsolidowanego będą niewspółmierne do korzyści wynikających ze sporządzenia raportu skonsolidowanego,
 - c) **Spółka ALFA S.A. ma obowiązek sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej.**
2. Do rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego:
 - a) dołącza się sprawozdanie z działalności sporządzone zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowych zasad sporządzania przez jednostki inne niż banki, zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji skonsolidowanych sprawozdań finansowych grup kapitałowych,
 - b) **dołącza się sprawozdanie z działalności sporządzone zgodnie z zapisami Ustawy o rachunkowości.**
 - c) nigdy nie dołącza się sprawozdania z działalności, gdyż stanowi ono odrębny dokument.
3. Konsolidacją można nie obejmować jednostki zależnej, jeżeli:
 - a) **udziały tej jednostki zostały nabyte, zakupione lub pozyskane w innej formie, z wyłącznym ich przeznaczeniem do późniejszej odprzedaży, w terminie jednego roku od dnia ich nabycia, zakupu lub pozyskania w innej formie.**
 - b) udziały tej jednostki zostały nabyte, z ewentualnym ich przeznaczeniem do późniejszej odprzedaży, w terminie 2 lat od dnia ich nabycia,
 - c) udziały tej jednostki zostały nabyte, z wyłącznym ich przeznaczeniem do późniejszej odprzedaży, w terminie 2 lat od dnia ich nabycia.
4. Jednostka dominująca niższego szczebla, która nie sporządza – zgodnie z zapisami Ustawy o rachunkowości – skonsolidowanego sprawozdania finansowego:
 - a) **powinna ujawnić ten fakt we wprowadzeniu do sprawozdania finansowego.**
 - b) powinna ujawnić ten fakt w dodatkowych informacjach i objaśnieniach do sprawozdania finansowego,
 - c) nie ma obowiązku ujawniania tego faktu w swoim sprawozdaniu finansowym.
5. Dane jednostek współzależnych wykazuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym przy zastosowaniu:
 - a) **metody proporcjonalnej lub metody praw własności.**
 - b) metody pełnej lub metody proporcjonalnej,
 - c) metody pełnej lub metody praw własności.
6. Jeżeli straty jednostek zależnych przypadające na kapitały mniejszości przekraczają kwoty gwarantujące ich pokrycie, wówczas nadwyżka podlega rozliczeniu:
 - a) jako zyski grupy kapitałowej,
 - b) jako rozliczenia międzyokresowe w pasywach skonsolidowanego bilansu grupy kapitałowej,
 - c) **z kapitałem własnym grupy kapitałowej.**
7. Przy konsolidacji metodą proporcjonalną wyłączeniu nie podlegają:
 - a) wzajemne należności i zobowiązania jednostek objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym,
 - b) przychody i koszty operacji gospodarczych dokonanych między jednostkami objętymi skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym,
 - c) **kapitały własne jednostek objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym.**

8. W przypadku stosowania metody praw własności udział znaczącego inwestora lub wspólnika jednostki współzależnej w jednostce stowarzyszonej lub współzależnej w skonsolidowanym bilansie:
- a) koryguje się wyłącznie o przypadające na rzecz znaczącego inwestora lub wspólnika jednostki współzależnej należne dywidendy i udziały w wyniku finansowym tej jednostki,
 - b) **koryguje się o przypadające na rzecz znaczącego inwestora lub wspólnika jednostki współzależnej zwiększenie lub zmniejszenie kapitału własnego tej jednostki podporządkowanej, które nastąpiło w ciągu okresu objętego skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym, w tym o należne dywidendy i udziały w wyniku finansowym tej jednostki oraz różnice kursowe z przeliczenia,**
 - c) koryguje się wyłącznie o przypadające na rzecz znaczącego inwestora lub wspólnika jednostki współzależnej udziały w wyniku finansowym tej jednostki oraz różnice kursowe z przeliczenia.
9. Zgodnie z zapisami MSSF jeżeli jednostka przestaje stosować metodę praw własności od momentu, w którym jej inwestycja przestaje być jednostką stowarzyszoną (lub wspólnym przedsięwzięciem) to zatrzymane udziały w byłej jednostce stowarzyszonej stanowiące składnik aktywów finansowych należy wycenić:
- a) **według wartości godziwej,**
 - b) według kosztu historycznego,
 - c) w wartości nominalnej posiadanych udziałów.
10. Na dzień bilansowy wyrażone w walutach obcych wartości przychodów wykazane w rachunku zysków i strat sprawozdania finansowego podlegającego konsolidacji lub ujęciu w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą proporcjonalną przelicza się (zgodnie z generalną zasadą) na walutę polską po kursie:
- a) **z dnia osiągnięcia przychodów,**
 - b) z dnia poprzedzającego dzień osiągnięcia przychodów,
 - c) z dnia następującego po dniu osiągnięcia przychodów.

Zadania sytuacyjne

Zadanie 1

Założenia:

Na dzień bilansowy 31.12.20XX sporządzane jest skonsolidowane sprawozdanie finansowe jednostki dominującej KOT S.A, które obejmuje dwie jednostki zależne: MYSZ S.A. i OSA S.A.

Zidentyfikowano (na poziomie każdej jednostek) następujące rozrachunki:

1. Spółka KOT S.A. wykazuje:
 - a. Należność z tytułu dostaw i usług w kwocie 98 400 zł od MYSZ S.A.
 - b. Należność z tytułu pożyczki długoterminowej udzielonej spółce OSA S.A. w kwocie 300 000 zł
2. Spółka MYSZ S.A. wykazuje:
 - a. Zobowiązanie z tytułu dostaw i usług wobec jednostki KOT S.A. w kwocie 50 000 zł
 - b. Należność z tytułu dostaw i usług od jednostki OSA S.A. o wartości 90 000 zł.
3. Spółka OSA S.A. wykazuje:
 - a. Zobowiązanie z tytułu dostaw i usług wobec MYSZ S.A. w kwocie 90 000 zł.
 - b. Zobowiązanie z tytułu otrzymanej pożyczki od KOT S.A. w kwocie 300 000 zł.

Ustalono, że niezgodność w kwocie rozrachunków z tytułu dostaw i usług pomiędzy spółką KOT S.A. i MYSZ S.A. wynika z faktu, że spółka MYSZ S.A. dokonała przelewu w kwocie 48 400 dokonując częściowej spłaty zobowiązania wobec KOT S.A. w dniu 31.12.20XX. Kwota ta nie została uwzględniona w spółce KOT S.A. (wpływ nastąpił dopiero 02.01.20XX+1).

Ponadto wiadomo, że w roku 20XX spółka KOT S.A. zakupiła od spółki MYSZ S.A. towary o wartości 100 000 zł. Połowę z tych towarów sprzedała poza grupę kapitałową, połowa, tj. kwota 50 000 zł stanowi zapas magazynowy towarów w spółce KOT S.A. Na podstawie danych o średniej marży realizowanej na sprzedaży tych towarów przez spółkę KOT S.A. obliczono, że korekta z tytułu zysku niezrealizowanego ujętego w wartości tych towarów powinna wynieść 10 000 zł.

Na dzień 31.12.20XX w swoich bilansach spółki wykazywały następujące kwoty zysków netto:

1. Zysk netto w spółce KOT S.A. wynosi 90 000 zł
2. Zysk netto w spółce MYSZ S.A. wynosi 140 000 zł (w tym zysk ze sprzedaży towarów spółce KOT S.A. w kwocie 5 000 zł)
3. Zysk netto w spółce OSA S.A. wynosi 25 000 zł

Dyspozycje:

Na podstawie informacji podanych w *Założeniach* wypełnij tabelę umieszczoną w **Rozwiązaniu** podając kwoty korekt konsolidacyjnych i ich wpływ na skonsolidowany bilans. W zadaniu należy pominąć korekty związane z odroczonym podatkiem dochodowym.

Rozwiązanie wzorcowe:

Korekty konsolidacyjne wprowadzone do bilansu jednostki dominującej i jednostek zależnych

Pozycja bilansowa	Jednostka dominująca KOT S.A.	Jednostka zależna MYSZ S.A.	Jednostka zależna OSA S.A.	Korekta konsolidacyjna – strona DT	Korekta konsolidacyjna – strona CT	Wartość w skonolidowanym bilansie
AKTYWA TRWAŁE						
Inwestycje długoterminowe – pożyczki udzielone	300 000				300 000	0
Inna pozycja						
AKTYWA OBROTOWE						
Zapasy - towary	50 000				10 000	40 000
Należności z tytułu dostaw i usług – jednostki powiązane	98 400	90 000			188 400	0
Inna pozycja Inwestycje krótko-terminowe – środki pieniężne				48 400		48 400
KAPITAŁY WŁASNE						
Zysk (strata) netto	90 000	140 000	25 000	110 000 (10 000 + 100 000)	100 000	245 000 (90 000 + 140 000 + 25 000 – 10 000)
Inna pozycja						
ZOBOWIĄZANIA I REZERWY NA ZOBOWIĄZANIA						
Zobowiązania długoterminowe od jednostek powiązanych			300 000	300 000		0
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług – jednostki powiązane		50 000	90 000	140 000		0
Inna pozycja						

Zadanie 2

Założenia:

Spółka MAMA S.A. przejęła w dniu 30.06.20XX spółkę BOBAS S.A. Cena przejęcia wynosiła 1 mln złotych. Spółka MAMA S.A. sporządza swoje jednostkowe jak również skonsolidowane sprawozdania finansowe zgodnie z MSR i stosuje ona zapisy MSSF 3.

Na dzień przejęcia sporządzono bilans spółki BOBAS dokonując uprzednio wyceny aktywów i pasywów spółki BOBAS według wartości godziwej na dzień przejęcia. W tabeli poniżej zestawiono uproszczone dane o składnikach aktywów i pasywów spółki BOBAS: składniki te ujęto w wartości godziwej. Dane w tabeli podane są w tysiącach złotych.

Lp.	Pozycja bilansu	Spółka BOBAS S.A. (tys. zł)
I.	Aktywa długoterminowe	6 200
1.	Wartości niematerialne	320
2.	Rzeczowe aktywa trwałe	3 000
3.	Długoterminowe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	200
4.	Długoterminowe aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	2 000
5.	Długoterminowe pożyczki	500
6.	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	100
7.	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	80
II.	Aktywa krótkoterminowe	11 700
1.	Zapasy	1 250
2.	Należności z tytułu dostaw i usług	3 100
3.	Należności inne	600
4.	Pożyczki krótkoterminowe	6 000
5.	Środki pieniężne i inne krótkoterminowe	750
III.	Kapitał własny	5 500
1.	Kapitał podstawowy	15 000
2.	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	20 000
3.	Pozostałe kapitały	1 000
4.	Wynik finansowy lat ubiegłych	-23 150
5.	Wynik za okres sprawozdawczy	- 7 350
IV.	Zobowiązania długoterminowe	3 400
I.	Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	400
II.	Długoterminowe zobowiązania finansowe	2 000
III.	Pozostałe zobowiązania długoterminowe	1 000
V.	Zobowiązania krótkoterminowe	10 400
1.	Pożyczki krótkoterminowe	3 000
2.	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	4 500
3.	Zobowiązania budżetowe	800
4.	Pozostałe zobowiązania	200
5.	Rezerwy krótkoterminowe	1 900

Spółka MAMA S.A. w związku z wystąpieniem tzw. „zysku z okazjonalnego nabycia” zgodnie z zapisami MSSF 3 ponownie dokonała zidentyfikowania i wyceny składników aktywów i pasywów spółki BOBAS S.A. Stwierdzono, że wartości godziwe nabytych aktywów i pasywów zostały wycenione prawidłowo (tzn. wycena przedstawiona w tabeli powyżej jest poprawna i aktualna). W związku z faktem, iż poprzedni właściciel spółki BOBAS S.A. chciał szybko dokonać sprzedaży (ze względu na sytuację zdrowotną oraz przejściem na rentę chorobową) ustalono, że zysk z okazjonalnego nabycia powstał w wyniku okazjonalnego nabycia firmy. Ustalono, że rzeczowe aktywa trwałe w spółce BOBAS, które podlegają amortyzacji, obejmują wyłącznie środki trwałe przedstawione w tabeli:

Lp.	Rodzaj środka trwałego	Wartość	Okres ekonomicznej użyteczności (w miesiącach)
1.	Budynki i budowle	1 700	480
2.	Maszyny i urządzenia	500	144
3.	Środki transportu	600	60
4.	Pozostałe środki trwałe	200	120

Ponadto wiadomo, że długoterminowe aktywa dostępne do sprzedaży to akcje notowane na giełdzie papierów wartościowych.

Dyspozycje:

Na podstawie informacji podanych w *Założeniach*:

1. Ustal wartość godziwą nabytych aktywów netto na dzień przejęcia (dzień nabycia) spółki BOBAS S.A., uzupełniając tabelę umieszczoną w *Rozwiązaniu* (tabela nr 1).
2. Ustal zysk z okazjonalnego nabycia, uzupełniając tabelę nr 2 umieszczoną w *Rozwiązaniu*.
3. Ustal, do której jednostki należy przypisać zysk z okazjonalnego nabycia, uzupełniając tabelę nr 3 umieszczoną w *Rozwiązaniu*.
4. Ustal, w jaki sposób należy zaewidencjonować zysk z okazjonalnego nabycia, uzupełniając tabelę nr 4 umieszczoną w *Rozwiązaniu*.

Rozwiązanie wzorcowe:

Tabela 1. Ustalenie wartości godziwej nabytych aktywów netto na dzień przejęcia spółki BOBAS S.A.

Pozycja	Obliczenia	Kwota (w tys. zł)
Wartość godziwą nabytych aktywów netto na dzień przejęcia (dzień nabycia) spółki BOBAS S.A.	$(6\,200 + 11\,700) - (3\,400 + 10\,400) = 17\,900 - 13\,800 = 4\,100$	4 100

Tabela 2. Ustalenie zysku z okazjonalnego nabycia.

Pozycja	Obliczenia	Kwota (w tys. zł)
Zysk z okazjonalnego nabycia	$1\,000 - 4\,100 = 3\,100$	3 100

Tabela 3. Ustalenie, do której jednostki należy przypisać zysk z okazjonalnego nabycia.

Jednostka	Należy zaznaczyć odpowiednio słowo TAK lub NIE wskazując, do której jednostki należy przypisać zysk z okazjonalnego nabycia
MAMA S.A.	TAK / NIE
BOBAS S.A.	TAK / NIE

Tabela 4. Ustalenie, w jaki sposób należy zaewidencjonować zysk z okazjonalnego nabycia.

Pozycja	Zaznacz odpowiednią ze wskazanych opcji:	Wpisz odpowiednią kwotę, którą należy wykazać: (w tys. zł)	Zaznacz odpowiednią ze wskazanych opcji:
Zysk z okazjonalnego nabycia należy ująć jako:	a) Przychód	3 100	a) W sprawozdaniu z całkowitych dochodów
	b) Koszt		b) W sprawozdaniu z całkowitych dochodów
	c) Składnik aktywów		c) W sprawozdaniu z sytuacji finansowej
	d) Składnik pasywów		d) W sprawozdaniu z sytuacji finansowej

BLOK TEMATYCZNY III**Pytania testowe**

1. Wysoki poziom aktywów obrotowych i niski poziom zobowiązań krótkoterminowych utrzymywanych w przedsiębiorstwie mogą świadczyć o tym, że przedsiębiorstwo przyjęło strategię zarządzania kapitałem obrotowym netto:
 - a) agresywną,
 - b) **konserwatywną**,
 - c) umiarkowaną.
2. Wskaźnikiem informującym o ile procent wzrasta zysk netto przy wzroście sprzedaży o 1%, jest:
 - a) stopień dźwigni operacyjnej (DOL),
 - b) stopień dźwigni finansowej (DFL),
 - c) **stopień dźwigni połączonej (DCL)**.
3. Sygnałem słabnącej sytuacji finansowej przedsiębiorstwa może być:
 - a) wzrost przychodów ze sprzedaży,
 - b) **utrzymywanie się ujemnych przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej**,
 - c) spadek zapotrzebowania na kredyty i pożyczki.
4. Przykładem wskaźnika służącego do oceny efektywności jednostki gospodarczej działającej na rynku kapitałowym, opartym na ilości akcji lub udziałów i ustalonym w oparciu o dane pochodzące z jednostki gospodarczej, jest:
 - a) **wskaźnik stopy wypłat dywidendy**,
 - b) wskaźnik zyskowności cenowej akcji,
 - c) wskaźnik stopy dywidendy.
5. Model London Benchmarking Group Model (LBG Model) umożliwia firmie:
 - a) **mierzenie skuteczności działań społecznych i ocenę korzyści krótko i długoterminowych dla firmy płynących z ich realizacji**,
 - b) badanie rentowności kapitałów własnych, w której analizuje się również wpływ bezpośrednich czynników na jej zmianę,
 - c) analizę zależności pomiędzy marżą zysku netto, rotacją aktywów i stopniem zadłużenia firmy a stopą zysku własnego kapitału.

Zadania sytuacyjne

Zadanie 1

Założenia:

W Altax S.A. wybrane wskaźniki w ostatnich dwóch latach kształtowały się następująco:

Nazwa wskaźnika	ROK 20XX	ROK 20XX+1
1	2	3
Wskaźnik rotacji należności (w dniach)	64	67
Wskaźnik rentowności kapitału własnego (w %)	27,5	27,9
Wskaźnik trwałości struktury finansowania	0,39	0,36
Wskaźnik unieruchomienia środków	0,51	0,47
Stopa dywidendy	0,05	0,04

Ponadto wiadomo, że w roku 20XX+1 wskaźnik bieżącej (ogólnej) płynności wynosił 2,3, natomiast strumienie przepływów pieniężnych kształtowały się następująco:

Rodzaj strumieni	Przypadek
operacyjny	+
inwestycyjny	-
finansowy	+

Dyspozycje:

W części przeznaczony na Rozwiązanie:

- 1) uzupełnij tabelę nr 1, zaznaczając ocenę zmiany wartości każdego ze wskaźników analitycznych z roku na rok (zaznacz w kolumnie 4 tabeli POZYTYWNA lub NEGATYWNA przez skreślenie nieprawidłowej odpowiedzi),
- 2) zinterpretuj w tabeli nr 2 wartość wskaźnika bieżącej (ogólnej) płynności na poziomie 2,3,
- 3) podaj krótką interpretację sytuacji jednostki na podstawie strumieni przepływów pieniężnych wskazanych w tabeli nr 3.

Rozwiązanie wzorcowe:

Ad. 1)

Tabela 1

Nazwa wskaźnika	ROK 20XX	ROK 20XX+1	Ocena zmiany wskaźnika
1	2	3	4
Wskaźnik rotacji należności (w dniach)	64	67	POZYTYWNA / NEGATYWNA
Wskaźnik rentowności kapitału własnego (w %)	27,5	27,9	POZYTYWNA / NEGATYWNA
Wskaźnik trwałości struktury finansowania	0,39	0,36	POZYTYWNA / NEGATYWNA

Wskaźnik unieruchomienia środków	0,51	0,47	POZYTYWNA/ NEGATYWNA
Stopa dywidendy	0,05	0,04	POZYTYWNA/ NEGATYWNA

Ad. 2)

Tabela 2

Wskaźnik bieżącej (ogólnej) płynności	Interpretacja
2,3	Wskaźnik pozwala określić, w jakim stopniu przedsiębiorstwo jest w stanie pokryć swoje zobowiązania bieżące płynnymi aktywami, czyli aktywami obrotowymi. W literaturze wzorcowe wielkości tego wskaźnika mieszczą się w przedziale 1,2 – 2. Wyższy poziom tego wskaźnika, jak w tym przypadku, świadczyć może o nadpłynności, skutkującej obniżoną rentownością. Na poziom tego wskaźnika wpływa również branża.

Ad. 3)

Tabela 3

Rodzaj strumieni	Przypadek
operacyjny	+
inwestycyjny	-
finansowy	+

Taki przypadek wskazuje na typową jednostkę rozwijającą się.

Dodatni strumień z działalności operacyjnej oznacza, że działalność ta jest źródłem gotówki.

Ujemny przepływ z działalności inwestycyjnej oznacza, że jednostka posiada środki na zakup majątku produkcyjnego, czy też inwestycji i takich zakupów dokonuje.

Dodatnie przepływy z działalności finansowej mogą świadczyć o zaufaniu inwestorów, czy też zaciąganiu kredytu na dalszy rozwój.

Zadanie 2

Założenia:

Tabela przedstawia przychody ze sprzedaży towarów i wartość sprzedanych towarów w cenie zakupu spółki Alfa za ostatni rok obrotowy, w podziale na cztery sprzedawane przez nią towary:

(w tys. zł)

Wyszczególnienie	Wartość sprzedanych towarów w cenie zakupu	Przychody ze sprzedaży towarów
Towar A	8 000,00	10 000,00
Towar B	9 500,00	13 000,00
Towar C	4 500,00	5 700,00
Towar D	8 300,00	9 500,00

W związku z decyzją właściciela spółki Alfa związaną z reorganizacją grupy kapitałowej, zarząd spółki Alfa musi podjąć decyzję o rezygnacji ze sprzedaży towaru, generującego najniższą marżę.

Dyspozycje:

Na podstawie informacji i danych zawartych w powyższych założeniach należy:

- 1) Obliczyć wskaźnik poziomu kosztów towarów, osobno dla każdego towaru oraz wskazać towar, którego wskaźnik poziomu kosztów jest najkorzystniejszy dla spółki Alfa.
- 2) Na podstawie wskaźników poziomu kosztów obliczyć marżę na poszczególnych towarach oraz wskazać towar z najniższą marżą.
- 3) Wskazać, czy obniżenie cen przez hurtownika, od którego spółka Alfa kupuje towary, skutkujące obniżką wartości sprzedanych towarów o 10% dla wszystkich towarów, zmieniłoby decyzję w zakresie rezygnacji z towaru z najniższą marżą.
- 4) Wskazać, czy obniżenie cen przez hurtownika, od którego spółka Alfa kupuje towary, skutkujące obniżką wartości sprzedanych towarów o 10% tylko dla Towaru D, zmieniłoby decyzję w zakresie rezygnacji z towaru z najniższą marżą.

UWAGA:

- Wielkości w ujęciu bezwzględnym należy obliczać z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku (w zapisie w postaci dziesiętnej),
- Wskaźniki wyrażone w ujęciu względnym (procentowym) należy obliczać z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku w zapisie procentowym (do czterech miejsc po przecinku w zapisie w postaci dziesiętnej).

Rozwiązanie wzorcowe:

Ad 1)

Wskaźnik poziomu kosztów jest relacją kosztów do przychodów, dlatego w przypadku towarów oblicza się wg wzoru:

$$\frac{\text{wartość sprzedanych towarów w cenie zakupu}}{\text{przychody ze sprzedaży towarów}}$$

Stąd:

Wyszczególnienie	wskaźnik poziomu kosztów
Towar A	80,00%
Towar B	73,08%
Towar C	78,95%
Towar D	87,37%

Im niższy wskaźnik poziomu kosztów, tym wyższa marża, dlatego najkorzystniejszy dla spółki Alfa wskaźnik poziomu kosztów ma Towar B.

Ad 2)

Marża stanowi dopełnienie wskaźnika poziomu kosztów do jedności (100%), oblicza się ją zatem według wzoru:

$$1 - \frac{\text{wartość sprzedanych towarów w cenie zakupu}}{\text{przychody ze sprzedaży towarów}}$$

Stąd:

Wyszczególnienie	Wskaźnik poziomu kosztów	Marża
Towar A	80,00%	20,00%
Towar B	73,08%	26,92%
Towar C	78,95%	21,05%
Towar D	87,37%	12,63%

Najniższą marżą charakteryzuje się Towar D.

Ad 3)

Obniżenie cen przez hurtownika, od którego spółka Alfa kupuje towary, skutkujące obniżką wartości sprzedanych towarów o 10% dla wszystkich towarów nie zmieniłoby tego, że spośród towarów A, B, C i D najniższą marżą charakteryzuje się Towar D, ponieważ zmniejszenie kosztu wszystkich towarów o 10% przy niezmiennych przychodach obniżyłoby wskaźnik poziomu kosztów wszystkich towarów o 10%.

Wskaźniki poziomu kosztów po takiej zmianie wynosiłyby zatem:

Wyszczególnienie	Wskaźnik poziomu kosztów
Towar A	72,00%
Towar B	65,77%
Towar C	71,05%
Towar D	78,63%

Wskaźniki poziomu kosztów byłyby zatem o 10% niższe niż w przypadku bazowym, ale ciągle najwyższym poziomem (czyli najniższą marżą) charakteryzowałby się Towar D.

Ad 4)

Obniżenie cen przez hurtownika, od którego spółka Alfa kupuje towary, skutkujące obniżką wartości sprzedanych towarów o 10% tylko dla Towaru D, spowodowałoby zmianę wskaźnika poziomu kosztów dla Towaru D. Po tej zmianie wskaźniki poziomu kosztów kształtowałyby się następująco:

Wyszczególnienie	Wskaźnik poziomu kosztów
Towar A	80,00%
Towar B	73,08%
Towar C	78,95%
Towar D	78,63%

Zatem Towar D nie charakteryzowałby się już najwyższym wskaźnikiem poziomu kosztów (czyli najniższą marżą). Po zmianie opisanej w dyspozycji 4 najwyższym wskaźnikiem poziomu kosztów (80,00%), przekładającym się na najniższą marżę (20,00%) charakteryzowałby się Towar A.

Zadanie 3*Założenia:*

Spółka ZIMA-SKI S.A. charakteryzuje się sezonowością sprzedaży: nasilenie sprzedaży następuje w miesiącach grudzień, styczeń, luty. Rok obrotowy spółki rozpoczyna się 1 czerwca a kończy ostatniego dnia maja. Jako analityk spółki ZIMA-SKI masz sporządzić budżet środków pieniężnych za miesiące grudzień, styczeń, luty. Dysponujesz następującymi danymi:

- a) Stan środków pieniężnych na początku okresu: 150 000
- b) Planowane obroty i koszty są podane w tabeli:

(w zł)

Wyszczególnienie	Grudzień	Styczeń	Luty
Przychody ze sprzedaży	1 840 000	2 400 000	1 280 000
Koszty: amortyzacja	40 000	40 000	40 000
Koszty naliczone: wynagrodzenia i narzuty na wynagrodzenia	300 000	230 000	250 000
Koszty: materiały, energia, usługi obce	1 400 000	1 950 000	1 300 000

- c) 25% przychodów ze sprzedaży to wpływy gotówkowe w miesiącu, w którym dokonano sprzedaży, 70% to wpływy w miesiącu następnym, 3% to wpływy w miesiącu jeszcze kolejnym, a 2% to wpływy nieściągalne;
- d) Sprzedaż w miesiącu października wносиła 1 000 000 a sprzedaż planowana za listopad to 1 200 000;
- e) Saldo zobowiązań z tytułu wynagrodzeń i narzutów na wynagrodzenia na dzień 30 listopada wynosi 240 000;
- f) Przelewy z tytułu wynagrodzeń i narzutów na wynagrodzenia są wykonywane w miesiącu następującym po miesiącu, za który naliczono wynagrodzenia i narzuty na wynagrodzenia;
- g) Saldo zobowiązań z tytułu dostaw i usług na dzień 30 listopada wynosi 720 000;
- h) W przypadku zakupów obowiązuje 30-dniowy termin płatności. Spółka ZIMA-SKI 10% wartości zakupów opłaca gotówką a pozostałe 90% reguluje w miesiącu następującym po miesiącu, w którym dokonano zakupu;
- i) Spółka planuje zakup środka trwałego (mini-armatki śnieżnej) za kwotę 400 000 zł. Zakup planowany jest na styczeń, płatność również w styczniu;
- j) Jednostka zabiega o kredyt w kwocie 300 000 zł (otrzymanie planowane w grudniu), odsetki od kredytu będą wynosiły 5 000 zł miesięcznie; spłata kredytu ma nastąpić ostatniego dnia lutego 20XX+1 roku.

Dyspozycje:

Wykorzystując tabelę w miejscu przeznaczonym na **Rozwiązanie** należy sporządzić budżet środków pieniężnych spółki ZIMA-SKI za miesiące grudzień, styczeń, luty.

Rozwiązanie wzorcowe:

Treść	Grudzień 20XX	Styczeń 20XX+1	Luty 20XX+1
Stan gotówki na początek miesiąca	150 000	747 000	511 000
WPLYWY:			
Z tytułu kredytu	300 000	-	-
Planowana sprzedaż, z tego:	1 840 000	2 400 000	1 280 000
- wpływy gotówkowe	25 % * 1 840 000 = 460 000	25 % * 2 400 000 = 600 000	25 % * 1 280 000 = 320 000
- wpływy z należności	70% * 1 200 000 = 840 000 3% * 1 000 000 = 30 000	70% * 1 840 000 = 1 288 000 3% * 1 200 000 = 36 000	70% * 2 400 000 = 1 680 000 3% * 1 840 000 = 55 200
RAZEM WPLYWY:	1 630 000	1 924 000	2 055 200
WYDATKI:			
Zakupy materiałów, energii itp., z tego:	1 400 000	1 950 000	1 300 000
- zapłata gotówką	1 400 000 * 10% = 140 000	1 950 000 * 10% = 195 000	1 300 000 * 10% = 130 000
- spłata zobowiązań	720 000 * 90% = 648 000	1 400 000 * 90% = 1 260 000	1 950 000 * 90% = 1 755 000
Koszty wynagrodzeń	240 000	300 000	230 000
Inne koszty operacyjne	-	-	-
Spłata odsetek	5 000	5 000	5 000
Spłata kredytu	-	-	300 000
Zakupy inwestycyjne	-	400 000	-
RAZEM WYDATKI	1 033 000	2 160 000	2 420 000
Stan gotówki na koniec miesiąca	747 000	511 000	146 200

- K O N I E C Z E S T A W -